

13

שמיעה, יש האוסרים בזה ויש המתירים^{לג} [אמנם גם לדעת המתירים צריך שהמכשיר יהיה מופעל מבעוד יום ולא ידליקנו או יכבנו בשבת]^{לד}.

טרמוס חשמלי

כד. מצויים היום מיחמי מים המכונים "טרמוס חשמלי" והם נחלקים לסוגים שונים:

[א]. יש מיחמים שאין בהם טרמוסטאט כלל אלא יש בהם שני כפתורים, ובשעה שרוצים להרתיח את המים מערב שבת לוחצים על

לג. דעת הגרי"ש אלישיב שליט"א שאסור לדבר אל אדם שיש באוזנו מכשיר שמיעה משום שהדיבור מגביר את זרם החשמל ועל ידי זה נשמע הקול [אמנם אמר לנו הגרי"ש שליט"א שמותר להיות בעל תפילה ובעל קורא בבית כנסת שיש בו אדם שיש באוזנו מכשיר שמיעה, והטעם משום שבעל התפילה משמיע את קולו באופן כללי אל הציבור והאדם ההוא שומע את הדברים ממילא וכל כה"ג אין המלאכה מתייחסת אל בעל התפילה, ועיין בספר חוט שני להגר"צ קרליץ שליט"א ח"א בקונטרס החשמל שכתב דלענין אדם הרוצה לדבר עם חברו והאדם שיש לו מכשיר שמיעה שומע את הדיבורים ממילא באופן שהוא פ"ר דלא ניהא ליה אפשר שיש להקל משום שיש בזה ספקות נוספים כיצד משפיע הקול שבמכשיר, אך כתב שלענין מקרה שהוא בגדר פ"ר דניהא ליה כגון בבעל תפילה הרי זה גרע טפי, ושמענו ממנו בע"פ דנוהגין להקל בבעל תפילה וכיוצא ב]. ובשור"ת אג"מ אור"ח ח"ד סי' פ"ה התיר לדבר אל אדם שיש לו מכשיר שמיעה וטעמו דכיון שחששות המלאכות דאורייתא שיש בדיבור למיקרופון אינם ברורים וגם יתכן שבמכשיר שמיעה סדר הפעולה של המכשיר אינו דומה ממש למיקרופון לכן א"א להחמיר בכה"ג שהוא צורך גדול. וכן דעת הגרש"ז אויערבאך זצ"ל בספר מנחת שלמה ח"א סי' י"א להתיר בזה. ועיין בתיקונים ומילואים לספר שש"כ פל"ד הערה ק"ח שהגרש"ז זצ"ל כתב דכיון שהשינויים הנעשים במעבירי הקול שבמכשיר הם רק לרגע כמימרא מסתבר שאין זה בגדר בונה וסותר אף להחזו"א.

לד. שש"כ פל"ד סעיף כ"ח בשם הגרש"ז אויערבאך זצ"ל. ולענין סיבוב הכפתור כדי להגביר את עצמת המכשיר עיין שם שהתיר זאת, ובתיקונים ומילואים לספר שש"כ פל"ח הערה ל"א [לענין כר חשמלי] כתב הגרש"ז זצ"ל ג"כ שלדעתו אם אין במכשיר חוטים המתאדמים על ידי עצמת הזרם אין בזה איסור [ואזיל לשיטתו שהובאה לעיל בעיקר דין חשמל בשבת], אך הוסיף דמ"מ לדעת החזו"א יתכן שבכל גווני אסור לשנות את עצמת הזרם מפני שעל ידי ההגברה וההחלשה משתנה גם חלק מהחוט שבתוך הסליל ממות לחיים. וכל זה לדעת המתירים את עיקר השימוש במכשיר זה, ועיין לעיל בהערה הקודמת דעת האוסרים בזה.

ויש לידע שאין להחליף סוללה בשבת או ביום טוב שבזה יתכן דהוי מכה בפטיש מצד השלמת צורת המכשיר, ולא קיל ממוכין חדשים שאסור ליתנם בתוך כר וכמבואר לעיל פרק ח' סעיף מ"ח ב'.